

STATSMINISTEREN

Oslo, 11. mars 2009

Kontroll- og konstitusjonskomiteen
Stortinget
0026 Oslo

Spørsmål om opplysning og informasjon til Stortinget

Jeg viser til brev fra kontroll- og konstitusjonskomiteen datert 25. februar 2009.

Komiteen har bedt om svar på to konkrete spørsmål. På bakgrunn av justisminister Knut Storbergets sykemelding og den oppmerksomhet som har vært omkring saken om endring av politiets uniformsreglement den siste tiden, ønsker jeg å benytte anledningen til å gi kontroll- og konstitusjonskomiteen en redegjørelse for saken.

Utgangspunktet for saken var at Politidirektoratet mottok en henvendelse fra en muslimsk kvinne der det spørres om det religiøse hodeplagget hijab tillates benyttet under utdanningen ved Politihøgskolen og den videre tjeneste i politietaten etter endt utdanning. Henvendelsen var også grunnlaget for at problemstillingen ble tatt opp av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen i skriftlig spørsmål nr. 184 i oktober 2008. I justisministerens svar ble det vist til at *"Før jeg uttaler meg om spørsmålet om bruk av religiøst hodeplagg bør tillates i politiet, bør Politidirektoratet få anledning til å vurdere alle aspekter av saken."*

Politidirektoratet tok etter dette i brev til Justisdepartementet opp spørsmålet om å endre politiets uniformsreglement, jf. vedlagt kopi. Politidirektøren pekte på at hensynet til å rekruttere bredt og sikre at politiet representerer alle samfunnslag uavhengig av livssyn og etnisitet, må komme foran et strengt krav til en nøytral politiuniform. Politidirektøren viste også til at Likestillings- og diskrimineringsombudet i en henvendelse til Politidirektoratet oppfordret om at det ble lagt stor vekt på betydningen av det norske diskrimineringsvernet for enkeltpersoners religion, herunder det religiøse uttrykk, når direktoratet skulle ta stilling til spørsmålet om det skulle være tillatt å bære religiøse hodeplagg sammen med politiuniformen. Justisministeren var i utgangspunktet positiv til en endring av reglementet som ga anledning til å benytte religiøse hodeplagg som en del av politiuniformen.

Saken ble drøftet i regjeringen, men det er ikke riktig at det ble konkludert med å si ja til hijab, slik det er fremstilt i enkelte medier. Det ble derimot åpnet for å endre uniformsreglementet for å ta religiøse hensyn, men på hvilken måte det kunne skje skulle utredes videre og forelegges de berørte departementer. I brev til Politidirektoratet av 10. februar, jf. vedlagt kopi, ba Justisdepartementet blant annet direktoratet om å foreta en vurdering av hvordan tildekking av hår kunne tilpasses politiuniformen. Det ble forutsatt at politiets organisasjoner på vanlig måte skulle høres før saken ble fremmet for departementet. I oppdragsbrevet ble det understreket at Politidirektoratets innstilling ville bli forelagt for andre departementer før endelig beslutning i saken skulle fattes. Endelig beslutning om endring av politiets uniformsreglement treffes av Justisdepartementet, jf. politiloven av 4. august 1995 nr. 53 § 20 siste ledd, som lyder "Departementet bestemmer hvilke grader det skal være i politiet og kan gi nærmere regler om uniform og politilegitimasjon." Det ble 10. februar også lagt ut en nyhetssak fra Justisdepartementet om den videre prosess i saken (kopi vedlagt).

Det ble den 4. februar lagt ut informasjon som ga et feilaktig inntrykk av at det var fattet en beslutning, jf. vedlagt kopi av pressesak. Dessverre ble det feilaktige inntrykket først korrigert 10. februar gjennom pressemeldingen som det er referert til ovenfor. I ettertid ser vi at det ville ha vært en klar fordel for saken om den misforståelsen som hadde oppstått hadde vært oppklart tidligere. Jeg viser til justisministerens redegjørelse på hans pressekonferanse 20. februar når det gjelder den interne saksbehandlingen. Det er et grunnleggende prinsipp etter norsk statsforfatning at det er statsråden som er parlamentarisk og konstitusjonelt ansvarlig for alt som skjer i et departement.

Det ble ikke endelig konkludert i saken om endring av politiets uniformsreglement før justisministeren 20. februar bestemte seg for ikke å gå videre med saken. I ettertid er det, som både jeg og justisministeren tidligere har uttalt, ikke tvil om at den samlede håndteringen av denne saken kunne ha vært bedre.

Dette som bakgrunn for å besvare kontroll- og konstitusjonskomiteens to konkrete spørsmål:

1. Hvilken "grundig og ordentlig" saksbehandling er det Regjeringen har gjennomført i løpet av de 50 timene som gikk mellom statsministerens opplysning i Stortinget onsdag 18. februar og statsråd Knut Storbergets og statsministerens opplysning i media fredag 20. februar om at konklusjonen nå var trukket.

Svar:

Politidirektoratet tok i brev til Justisdepartementet opp spørsmålet om å endre politiets uniformsreglement, slik at det skulle bli adgang til å benytte religiøse hodeplagg. Justisdepartementet sendte som det er redegjort for ovenfor den 10. februar et oppdragsbrev til Politidirektoratet hvor en ba direktoratet om å foreta en utredning av hvordan forslaget til endring av politiets uniformsreglement kunne gjennomføres.

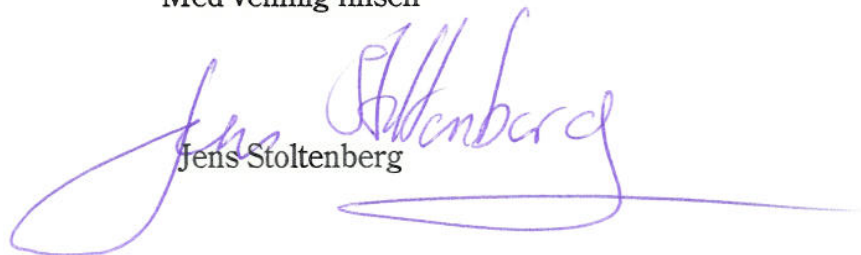
I lys av de synspunkter og hensyn som hadde fremkommet gjennom den offentlige debatten som hadde pågått en tid, ble det fredag 20. februar konkludert med at det ikke var aktuelt å arbeide videre med spørsmålet om en mulig endring av politiets uniformsreglement. Da det ikke lenger var aktuelt med en regelverksendring, ble det besluttet å stoppe den saksbehandlingsprosess som var initiert, og som jeg henviste til i Stortinget onsdag 18. februar. Oppdragsbrevet til Politidirektoratet er etter dette trukket tilbake.

2. Dersom statsministeren mener det er mulig å gjennomføre en "grundig og ordentlig" saksbehandling" i løpet av 50 timer; betyr det at Stortinget også for fremtiden må forholde seg til at uttalelser fra statsministeren om behov for en "grundig og ordentlig saksbehandling", kan dreie seg om en saksbehandlingstid på kun 50 timer. Hvor lang tid vil statsministeren ellers mene vil være tilstrekkelig for en "grundig og ordentlig saksbehandling"?

Svar:

Det følger av god forvaltningsskikk at forvaltningen skal utrede konsekvenser før det vedtas endringer i regelverk. Hvilke detaljerte krav som gjelder til saksbehandling, vil avhenge av hva slags sakstype som er til behandling, for eksempel kan det være fastsatt nærmere bestemmelser i lover, forskrifter eller avtaler med de ansattes organisasjoner. Hvor lang saksbehandlingstid som er tilstrekkelig vil avhenge av saken. I denne konkrete saken ble det besluttet å stoppe utredningsprosessen. Dette innebar at det ikke var behov for ytterligere saksbehandling.

Med vennlig hilsen

Jens Stoltenberg